

Seminari Salvador Seguí

Sobirania i interdependència

Dins les funcions del Seminari Salvador Seguí, aquest document vol aportar elements de reflexió i proposta que puguin ser útils per abordar el conflicte de relació política entre Catalunya i l'Estat. Per aquesta raó desenvolupa el concepte de sobirania compartides en un món interdependent.

- **1.- Sentit actual del concepte de sobirania en un món interdependent**

- El procés d'integració europea ha modificat el concepte clàssic de sobirania i ha comportat que els estats membres cedeixen parts importants de la seva sobirania a una entitat supraestatal.
- Estem en un món globalitzat on subjectes no legitimats democràticament, com són els mercats financers i les empreses multinacionals, condicionen, quan no determinen, les polítiques dels estats i la vida de les persones.
- D'altra banda, la interconnexió global i les migracions han canviat les composicions de les societats (societats més diverses i plurals), han transformat els models de relacions socials i han introduït canvis culturals en els costums i les formes de vida.
- En aquesta situació radicalment interdependent parlar de la sobirania nacional com un concepte immutable, plenament assolible i amb capacitat per afrontar tots aquest reptes, creiem que no correspon a una realitat que s'ha anat modificant.
- Fer front a les pressions i ingerències dels poders econòmics requereix d'institucions polítiques amb la capacitat de poder exercir de contrapoders. També com a garantia de compliment de drets de tercera generació: al desenvolupament sostenible, a un medi ambient saludable, a la pau, ...

- Entenem també que la crisi del sistema i els conflictes provocats per la globalització, amb transformacions que afecten als teixits econòmics, socials i culturals, no es poden abordar només des d'una resposta local.

- **2.- Possibilitat de compartir sobirania entre Catalunya, Estat espanyol i Unió Europea**

- Un punt de partida és apostar pel desenvolupament dels continguts polítics, econòmics i socials de la Unió Europea amb les cessions de sobirania que això pugui comportar per part dels estats membres.

- Un concepte com el de sobirania compartida, que en el nostre cas és acceptat amb normalitat quan es refereix a la Unió Europea o als tractats internacionals, s'hauria de poder contemplar també en l'àmbit de l'estat com una oportunitat per aconseguir un millor encaix territorial.

- És a dir, explorar noves articulacions de la sobirania que s'adaptin a les realitats i necessitats actuals i que puguin contribuir a construir nous consensos i a la resolució del conflicte polític de Catalunya amb l'Estat. Això inclou el reconeixement de Catalunya com a nació en el marc d'un estat plurinacional.

- En la Constitució espanyola es diferencien nacionalitats i regions però aquesta és una via que no s'ha desenvolupat. Aquesta distinció
 - pot dotar-se de continguts sense necessitat de reformar l'ordenament constitucional, que si bé és la fórmula més desitjable no deixa de ser una qüestió difícil en les circumstàncies polítiques actuals.

- Avançar en la via de les governances compartides es podria fer per la via de transferir competències de titularitat estatal a les CCAA (Art. 150.2 de la Constitució) , recuperar competències suprimides en la sentència del Tribunal Constitucional i amb una lectura oberta del text constitucional. Cal també una delimitació clara de competències per limitar els contenciosos en el futur.

- Construir un nou marc d'autogovern per a Catalunya (l'actual no ha estat referendat per la ciutadania) i garantir un sistema de finançament que permeti desenvolupar de forma plena les competències pot suscitar suports transversals, la qual cosa és una premissa fonamental per a contribuir a la resolució del conflicte.

- Aprovar el nou marc d'autogovern a través d'un referèndum que, de forma acordada i contemplant totes les opcions, permeti exercir el dret a decidir del poble de Catalunya.
- Cal també potenciar la capacitat de govern en l'àmbit local. Les polítiques de proximitat són més eficients per a millorar les condicions de vida de les persones. I és un àmbit que afavoreix la participació democràtica de la ciutadania.
- Incorporar a aquest debat el concepte de identitats compartides, és a dir els sentiments de pertinença no excloents, que a Catalunya és l'expressió àmpliament majoritària. Dos terços de la ciutadania, en diferents graus se sent a la vegada catalana i espanyola (dades del Centre d'Estudis d'Opinió. Baròmetre 2018).

- **3.- La sobirania entesa com a desenvolupament dels drets socials i nacionals i de la democràcia en tots els terrenys**

- Entenent que la sobirania té una gran força simbòlica és necessari contemplar la plenitud del concepte que no és pot limitar a un sinònim de independència o a una visió exclusivament identitària.

Les persones són les protagonistes de la nació i els problemes dels ciutadans i ciutadanes han d'estar en el centre de les preocupacions.

- Això no exclou la força dels sentiments identitàris com element de cohesió en les societats contemporànies, en un període de globalització i llunyania dels centres de decisió.
- L'exercici de la sobirania ha de vincular-se:
 - Amb el desenvolupament dels drets socials i nacionals i de la democràcia en tots els terrenys.
 - A la capacitat dels ciutadans i ciutadanes a ser consultats i decidir sobre tots els temes transcendentals que els afecten individual i col·lectivament i no només sobre l'arquitectura institucional.
 - Al reconeixent de la pluralitat i a una perspectiva solidària que reforci la cohesió de la societat.

- Al protagonisme dels sectors populars dins un projecte emancipador.
- A la construcció d'un model de país on el benestar de les persones i la lluita contra les desigualtats siguin objectius prioritaris.
- Altrament és necessari contemplar a més de la sobirania política, altres formes de sobirania de contingut econòmic o social, com l'alimentària, la energètica, la de disposar d'un mínim vital . Un conjunt de sobiranies que omplin de contingut el concepte de democràcia i permetin empoderar les persones en les decisions que afecten llurs vides.

Març de 2019